

HỘI CHỨNG “CÁ TÍNH MẮP MÉ BỜ VỰC THẨM”

Nữ hoàng nhạc pop người Mỹ Britney Spears là một trong số khá nhiều nạn nhân của chứng rối loạn tâm lý có tên “cá tính mấp mé vực thẩm”. Nguồn gốc căn bệnh là những cú sốc tâm lý mà cô ca sĩ siêu sao này nếm trải

Câu chuyện của siêu sao

Tuổi thơ của Britney Spears là một chuỗi thời gian dài chứng kiến mối quan hệ bệnh hoạn của cha mẹ và sau đó là cuộc li hôn ồn ào của họ. Bà ngoại tự tử, còn người mẹ để thì đẩy con gái vào thế giới làm tiền giải trí khi con mới đến tuổi vị thành niên. Thế nên, không có gì ngạc nhiên khi người ta biết rằng, nữ hoàng nhạc pop luôn có những ý nghĩ tự vẫn và bị trầm cảm nặng nề. Một phóng viên của hãng tin Mỹ AP khẳng định rằng, hãng tin này luôn chuẩn bị sẵn cáo phó cho siêu sao vì cô có thể sẽ tự kết liễu cuộc đời mình bất cứ lúc nào!

Ca sĩ Britney Spears.

Hồ sơ bệnh án của Britney Spears có ghi chép lại một câu chuyện như sau: một lần Britney Spears mời một số thợ săn ảnh (paparazzi) đến dự bữa đại tiệc tại dinh thự của mình với sâm banh chảy như suối và vui vẻ để cho họ tha hồ tác nghiệp. Đang trong bữa tiệc bỗng nhiên người đẹp biến mất trong giây lát để rồi sau đó xuất hiện trở lại với tâm trạng hoàn toàn trái ngược. Cô tỏ ra hết sức ngạc nhiên với những gì đang diễn ra tại nhà mình. Cô văng tục và xua đuổi mọi người khiến cho nhiều tờ báo sau đó đã viết: “siêu sao nhạc pop lên cơn điên”. Còn tạp chí lá cải US cũng mô tả hành động kỳ quặc khác của Britney Spears. Người đẹp đến trường để đón con. Thế nhưng bản thân lại không biết đứa nào là con của mình. Lúc bước ra khỏi xe, Britney Spears túm lấy một người đàn bà xa lạ đang đi trên đường và đề nghị được kết bạn (?!). Cô trở thành nhân vật điển hình của hội chứng rối loạn tâm lý có tên “cá tính mấp mé vực thẩm” sau rất nhiều lần hành động kỳ quặc như vậy.

Một căn bệnh không mới

Hội chứng rối loạn tính cách không phải là chứng bệnh mới. Một số loại rối loạn cá tính từ lâu đã được cho là nguyên nhân nảy sinh tài năng xuất chúng và khả năng sáng tạo phi thường. Các chuyên gia tâm lý ngờ rằng, các nhà bác học, nhà văn, học sĩ nổi tiếng như Vincent, Van Gogh, Albert Einstein, Emily Dickinson và Isaac Newton đều là nạn nhân của hội chứng này. Những nghiên cứu nhằm kiểm tra chuyện gì diễn ra trong não bộ những cá nhân bị những rối loạn dạng này trong thời gian thực hiện các bài tập đòi hỏi tư duy sáng tạo cho thấy: bán cầu não phải của họ hoạt động tích cực khác thường. Dường như họ bẩm sinh có năng khiếu phối hợp tốt hơn hoạt động giữa hai bán cầu não vì thế mà họ đạt được những thành tựu siêu việt. Nhưng điều này cũng là nguyên nhân khiến nảy sinh những vấn đề mặt trái. Vì thế, người ta mới nói: có tài thường đi liền với có tật!

Nhiều người là nạn nhân

Ảnh minh họa

Kết quả công trình nghiên cứu tiến hành với sự tham gia của 43.000 người Mỹ trưởng thành cho thấy, khoảng 15% dân số bị rối loạn cá tính. “Đây không hẳn là các bệnh về tâm lý hay bệnh về rối loạn thần kinh chức năng trung ương mà là một dạng nằm giữa hai loại này - một dạng cá tính

chưa trưởng thành, thường thấy ở giai đoạn trẻ em hay thậm chí trẻ sơ sinh” - bác sĩ Eva Niezgoda, Giám đốc Trung tâm điều trị các rối loạn cá tính Cracop Ba Lan cho biết. Đông đảo nhất trong số nạn nhân rối loạn cá tính (khoảng 8%) có cái gọi là cá tính ám ảnh cưỡng bức. Biểu hiện đặc trưng là sự quan tâm thái quá đến nền nếp trật tự, thiếu sự cởi mở và mềm dẻo trong quan hệ với người khác. Trái lại, thái độ lạnh lùng, thù nghịch, đa nghi, miễn cảm thái quá với sự phê phán và không có lòng vị tha là biểu hiện của những rối loạn cá tính hoang tưởng. Hội chứng này gắn với 4,4% dân số. Và trên 3,5% dân số là nạn nhân của hội chứng bệnh lý nhân cách.

Rối loạn tâm lý nghiêm trọng nhất là hội chứng “cá tính mấp mé vực thẳm”. Kết quả những nghiên cứu do tổ chức National Epidemiologic Survey on Alcohol and Related Conditions (NESARC) thực hiện cho thấy, có khoảng 2% dân số là nạn nhân của chứng bệnh này. Bệnh nhân thường xuyên phải vật lộn với tình trạng dao động tính khí cực đoan, miễn cảm thái quá, dễ bùng phát nổi giận, ngang nhiên thể hiện lòng hận thù và hung hãn. So với số đông họ cũng có thiên hướng lạm dụng rượu, ma túy và cờ bạc mạnh hơn. “Thực tế, đa số nạn nhân không biết rằng, bản thân họ bị rối loạn cá tính. Họ thường đổ lỗi cho người khác về những rắc rối của bản thân. Không chấp nhận người khác phê phán mình, song dễ dàng làm tổn thương người khác. Họ làm điều đó đặc biệt thâm độc, bởi bản thân biết rõ, cách đánh thế nào để trúng vào điểm yếu nhất của đối thủ” - bác sĩ tâm lý trị liệu Bartosz Puk cho biết.

Nguồn gốc của tình trạng rối loạn tính cách có thể là những chấn thương tâm lý từ thời thơ ấu, những biến cố đau buồn lặp lại nhiều lần như trường hợp Britney Spears. Theo bác sĩ Drew Pinsky, với cá tính mấp mé vực thẳm và dạng rối loạn cá tính khác, môi trường sống có ảnh hưởng mạnh nhất (thậm chí mang tính quyết định hơn hẳn yếu tố gen di truyền). Việc chữa trị cần được tiến hành không giới hạn trong phạm vi các chuyên gia tâm lý và bác sĩ tâm lý trị liệu. Bệnh nhân cần được sống cùng đối tượng giống mình. Học cách chấp nhận sự thật của bản thân là việc khó nhất đối với người bệnh. Họ phải tự dần dần khám phá hình ảnh thật của mình - hình ảnh mà bản thân vẫn làm sai lệch. Họ cũng cần học cách phát triển tính cách. Liệu pháp như thế phải được kéo dài nhiều năm và không có gì đảm bảo rằng, nạn nhân bị rối loạn cá tính trầm trọng sẽ được chữa khỏi!